

Стороженко Л.Г.

Державний університет телекомунікацій

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В НЕТОКРАТИЧНИХ УМОВАХ РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА: ВІТЧИЗНЯНИЙ АСПЕКТ

Глобалізація суспільних процесів та впровадження досягнень інформаційно-комунікаційних технологій у сфері публічного управління розглядається сьогодні як невід'ємна складова розвитку ефективної електронної демократії – логічного продовження трансформації суспільно-політичних процесів в умовах нетократизації інформаційного суспільства.

Необхідність регулювання зазначених вище процесів зумовлює формування відповідного нормативно-правового забезпечення. У статті в хронологічній послідовності виокремлено основні законодавчі документи, які регламентують електронний формат діяльності органів публічного управління як ключове явище нетократичних процесів суспільства.

Зокрема, розглянуто закони України, покликані формувати, впорядковувати та регулювати систему вітчизняного публічного управління в умовах нетократизації суспільства (закони України: «Про інформацію», «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах», «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах», «Про Національну програму інформатизації», «Про електронні документи та електронний документообіг», «Про електронний цифровий підпис», «Про електронні довірчі послуги», «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємств та громадських формувань», «Про телекомунікації», «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки», «Про захист персональних даних» та ін.).

Проаналізоване нормативно-правове забезпечення свідчить про кількісне зростання та удосконалення нормативних документів, які охоплюють цифрові сфери публічного управління. Визначено, що важливим залишається питання гармонізації українського законодавства зі світовими правовими нормами.

Ключові слова: *нормативно-правове забезпечення, нормативно-правовий акт, закон, публічне управління, нетократичне суспільство.*

Постановка проблеми. Стратегія реформування вітчизняного публічного управління визначає електронне урядування як використання інформаційно-комунікаційних технологій з метою покращення взаємодії та якості системи державного управління, її прозорості та зручності, що забезпечує ефективність діяльності державних органів влади. Упровадження досягнень цифрових технологій у сфері публічного управління розглядається сьогодні як необхідний компонент розвитку електронної демократії, а наукові, законодавчі, прикладні новації свідчать про підвищення уваги держави до розширення сфери застосування інформаційно-комунікаційних технологій у публічному секторі та формування мережевого суспільства загалом. Інтеграція управління у віртуально-інформаційний простір створює сприятливі передумови для формування ефективної електронної демократії, як логічного

продовження трансформації суспільно-політичних процесів в умовах інформаційного суспільства, що відповідає нетократичному вектору розвитку публічного управління.

Основу ефективного нетократичного публічного управління мають складати нормативно-правові акти, покликані регулювати та впорядковувати управлінські процеси, забезпечувати їх системність, стабільність, збалансованість. Вітчизняне нормативно-правове забезпечення включає в себе низку нормативно-правових документів, що сприяють формуванню та вдосконаленню національної системи електронного урядування, як складової сфери інформатизації та розвитку нетократичного інформаційного суспільства, серед яких провідна роль відведена передусім законодавству. Адже саме на законодавчому рівні визначається регуляторна державна політика та можливість формування досконалої системи управління.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Зважаючи на актуальність та нагальність окресленого питання, у науковій літературі останнім часом можна ознайомитися з низкою досліджень, присвячених нормативно-правовим аспектам інформаційних політики та безпеки публічного управління. Серед відомих авторів – О. Вінник, Г. Блінова, П. Клімушин, Б. Кормич, О. Логінов, Л. Матвейчук, А. Омельченко, О. Романчук, А. Серенок та ін. Однак, у вітчизняному науковому доробку поки що бракує студій, що стосуються законодавчих засад функціонування публічного управління в інформаційному суспільстві з нетократичним вектором розвитку.

Мета статті полягає у дослідженні вітчизняної законодавчої бази, за допомогою якої здійснюється функціонування та регулювання публічного управління в умовах нетократизації суспільства.

Виклад основного матеріалу. Глобальна цифровізація соціуму й активний розвиток інформаційно-комунікаційних технологій поступово стирають кордони між різними сферами суспільного існування, зумовлюють трансформацію класичних форм комунікації, сприяють створенню сприятливих умов для формування нових способів соціальної взаємодії. Поступово зникає розмежування між «традиційним» та «електронним» урядуванням, що свідчить про нетократичність управлінських процесів та формування нетократичної моделі публічного управління, заснованої на прозорості, відкритості, співпраці та залученні громадськості до процесу прийняття рішень через посередництво інформаційно-комунікаційних технологій. Такий підхід дозволяє забезпечити більш демократичний і відкритий характер прийняття управлінських рішень, що є обов'язковим атрибутом інформаційного суспільства [26, с. 99].

Перехід від традиційного технократичного підходу електронного урядування початку ХХІ ст. до сучасних програм цифрового розвитку держави є яскравим прикладом еволюції електронної демократії – від ізольованих методів до глобалізаційних підходів, які охоплюють світове суспільство [24]. Сьогодні електронне урядування досягло критичної позначки і виконує роль не допоміжного інструменту в ефективності управлінської діяльності, а є невід'ємною інтегрованою складовою фізичного функціонування державних інституцій та надання публічних послуг.

Відтак виникає необхідність регулювання зазначених вище процесів, що зумовлює функціонування відповідних актів нормативно-правового забезпечення. Спробуємо у хронологічній

послідовності виокремити основні законодавчі документи, що регламентують вітчизняний цифровий формат діяльності органів публічної влади як ключове явище нетократичних процесів суспільства.

Нормативно-правовим фундаментом розвитку електронного урядування в Україні став Закон України «Про інформацію» (1992 р.), в якому було визначено основні принципи інформаційних відносин, ключові напрямки державної інформаційної політики, суб'єкти й об'єкти інформаційних відносин, права та гарантії права на інформацію, основні види інформаційної діяльності; виділено види інформації та способи доступу до неї; встановлено відповідальність за порушення законодавства про інформацію [14].

Закон України «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах» (1994 р.) сприяв урегулюванню відносини у сфері захисту інформації в інформаційних, електронних комунікаційних та інформаційно-комунікаційних системах. Зокрема, в законодавчому акті визначено порядок доступу до інформації, перелік користувачів та їх повноваження щодо цієї інформації, а також порядок доступу до державних інформаційних ресурсів або інформації з обмеженим доступом [12].

Наступним важливим правовим актом, що сприяв розвитку вітчизняної інформатизації став Закон України «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах» (1998 р.). Зокрема, в документі визначалася стратегія розв'язання проблем забезпечення інформаційних потреб та інформаційної підтримки соціально-економічної, екологічної, науково-технічної, оборонної, національно-культурної та інших видів діяльності у сферах загальнодержавного значення. Відповідно до зазначеного Закону, Національна програма інформатизації повинна бути сформована виходячи з довгострокових пріоритетів соціально-економічного, науково-технічного, національно-культурного розвитку країни з урахуванням світових напрямів розвитку та досягнень у сфері інформатизації і спрямована на розв'язання найважливіших загальносуспільних проблем (забезпечення розвитку освіти, науки, культури, охорони довкілля та здоров'я людини, державного управління, національної безпеки та оборони держави, демократизації суспільства) та створення умов для інтеграції України у світовий інформаційний простір відповідно до сучасних тенденцій інформаційної геополітики [16].

Враховуючи останнє твердження та розвиток інформаційно-комунікаційних технологій в умовах інформаційної глобалізації суспільства, у 2022 р. було ухвалено чинний Закон України «Про Національну програму інформатизації», який регулює правові відносини, що виникають під час формування та виконання Національної програми інформатизації, яка визначає особливості реалізації державної політики у сфері інформатизації для забезпечення потреб та розвитку інформаційного суспільства, впровадження інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій.

Згідно цього Закону, Національна програма інформатизації розглядається як комплекс завдань, програм, проектів, робіт з інформатизації, спрямованих на розвиток інформаційного суспільства шляхом концентрації та раціонального використання фінансових, матеріально-технічних та інших ресурсів, виробничого і науково-технічного потенціалу держави, координації діяльності державних органів, органів місцевого самоврядування, а також підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності [15].

Подальшими необхідним та важливим нормативно-правовим актом став Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг» (2003 р.). Закон встановлює основні організаційно-правові засади електронного документообігу та використання електронних документів, що уможлиблює ефективне функціонування усіх сфер суспільства; дія цього Закону поширюється на відносини, що виникають у процесі створення, відправлення, передавання, одержання, зберігання, оброблення, використання та знищення електронних документів [9].

Цього ж року було прийнято і Закон України «Про електронний цифровий підпис» (2003 р.), в якому визначено правовий статус електронного цифрового підпису та встановлено регулятивні відносини, що виникають при використанні електронного цифрового підпису [7]. Наразі Закон замінено новою чинною редакцією Закону України «Про електронні довірчі послуги» (2017 р.), який визначає правові та організаційні засади надання електронних довірчих послуг, у тому числі транскордонних, права та обов'язки суб'єктів правових відносин у сфері електронних довірчих послуг, порядок здійснення державного нагляду (контролю) за дотриманням вимог законодавства у сфері електронних довірчих послуг, а також правові та організаційні засади здійснення електронної ідентифікації. Метою цього Закону є врегулювання відносин у сферах надання електронних

довірчих послуг та електронної ідентифікації [8], що сприяє функціонуванню ефективного публічного управління та відповідає нетократичним тенденціям розвитку сучасного суспільства.

Крім цього, у 2003 р. було ухвалено Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємств та громадських формувань», що значно покращило комунікацію представників публічного управління, бізнесу та суспільства за рахунок формування відносин, що виникають у сфері державної реєстрації юридичних осіб незалежно від організаційно-правової форми, форми власності та підпорядкування, їхньої символіки (у випадках, передбачених законом), громадських формувань, що не мають статусу юридичної особи, та фізичних осіб – підприємців [4].

Закон України «Про телекомунікації» (2003 р.) визначив правову основу діяльності у сфері телекомунікацій; повноваження держави щодо управління та регулювання зазначеної діяльності, а також права, обов'язки та засади відповідальності фізичних і юридичних осіб, які беруть участь у такій діяльності або користуються телекомунікаційними послугами [23], що дало можливість на державному рівні забезпечити масштабне надання телекомунікаційних послуг, створити відкритий конкурентний ринок надання таких послуг та створити механізми захисту прав споживачів і контролю за ринком телекомунікацій.

У продовження ефективної діяльності представників публічного управління у суспільстві, що дедалі активніше набуває нетократичного забарвлення, було ухвалено Закон України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» (2005 р.), який визначає правові та організаційні засади функціонування дозвільної системи у сфері господарської діяльності та встановлює порядок діяльності дозвільних органів, уповноважених видавати документи дозвільного характеру (у тому числі, в електронному вигляді) [5], що, звичайно, посприяло налагодженню взаємовідносин між органами публічного управління, бізнесом та пересічними громадянами.

У 2007 р. було прийнято Закон України «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки», згідно з яким одним з головних пріоритетів України є прагнення побудувати орієнтоване на інтереси людей, відкрите для всіх і спрямоване на розвиток інформаційне суспільство, в якому кожен міг би створювати й накопичувати інформацію та знання, мати до них вільний доступ, користуватися

та обмінюватися ними, щоб надати можливість кожній людині повною мірою реалізувати свій потенціал, сприяючи суспільному й особистому розвитку та підвищуючи якість життя. У законодавчому акті окреслено завдання, стратегічні цілі та основні напрямки розвитку інформаційного суспільства в Україні; визначено основні положення національної політики розвитку вітчизняного інформаційного суспільства та встановлено його організаційно-правові основи [18].

Наступною важливою складовою нормативно-правового забезпечення став Закон України «Про захист персональних даних» (2010 р.), покликаний регулювати правові відносини, пов'язані із захистом та обробкою персональних даних, та спрямований на захист основоположних прав і свобод людини та громадянина [13], що відповідає основним нетократичним тенденціям суспільного розвитку та суголосне європейському вектору розвитку України.

Нетократичні процеси у глобалізованому суспільстві вимагають уваги не тільки до приватності як основоположного права, що є ключовим для захисту людської гідності, а й зумовлюють створення нормативно-правових актів, які б регулювали здійснення та забезпечення права кожного громадянина на доступ до інформації, що знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації та інформації, що становить суспільний інтерес, про що йдеться у Законі України «Про доступ до публічної інформації», ухваленому в 2011 р. [6].

Закон України «Про адміністративні послуги» (2012 р.) визначає правові засади реалізації прав, свобод і законних інтересів фізичних та юридичних осіб у сфері надання адміністративних послуг. Законодавчий акт передбачає формування ефективної державної політики у сфері надання адміністративних послуг, у тому числі, електронних (відповідно до Закону України «Про особливості надання публічних (електронних публічних) послуг» [1]), що сприяє формуванню та розвитку конструктивної комунікації між всіма членами суспільства та представниками публічного управління, і є доказом становлення нетократичного суспільства.

Організаційно-правові засади діяльності у сфері електронної комерції та встановлення порядку вчинення електронних правочинів із застосуванням інформаційно-комунікаційних систем та технологій, визначення прав і обов'язків учасників відносин у цій сфері регулює Закон України «Про електронну комерцію» (2015 р.) [11].

Закон України «Про публічні закупівлі» (2015 р.) визначає правові та економічні засади здійснення закупівель товарів, робіт і послуг для забезпечення потреб держави, територіальних громад та об'єднаних територіальних громад. Крім цього, зазначений законодавчий акт має на меті забезпечення ефективного та прозорого здійснення закупівель, створення конкурентного середовища у сфері публічних закупівель, запобігання проявам корупції у цій сфері, розвиток добросовісної конкуренції. Закон покликаний адаптувати законодавство України асquis Європейського Союзу на виконання Угоди про асоціацію між Україною, з одного боку, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами – з іншого [21], що свідчить не тільки про європейський вектор розвитку нашої держави, а й про глобалізаційність управлінських процесів як невід'ємну складову нетократизації суспільства.

Важливим актом нормативно-правового забезпечення є й Закон України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України» (2017 р.), в якому визначено правові та організаційні основи забезпечення захисту життєво важливих інтересів людини і громадянина, суспільства та держави, національних інтересів України у кіберпросторі, основні цілі, напрями та принципи державної політики у сфері кібербезпеки, повноваження державних органів, підприємств, установ, організацій, осіб та громадян у цій сфері, основні засади координації їхньої діяльності із забезпечення кібербезпеки тощо [17].

У 2020 р. було ухвалено Закон України «Про електронні комунікації» (замінив Закон «Про телекомунікації» (2003 р.)). Саме завдяки цьому нормативно-правовому акту відбувається державне управління і регулювання у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра. У Законі визначено права, обов'язки та відповідальність фізичних і юридичних осіб, які беруть участь у відповідній діяльності або користуються електронними комунікаційними послугами; встановлено загальні засади державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра [10].

Електронна трансформація суспільства вимагає відповідних компетентностей усіх його членів. Особливо це стосується представників публічного управління, які повинні компетентно оперувати складовими системи управлінських механізмів [25, с. 61]. Саме Закон України «Про особливості надання публічних (електронних

публічних) послуг» (2021 р.) сприяє у виконанні вище зазначених аспектів. Указаний акт нормативно-правового забезпечення визначає загальні засади надання електронних публічних послуг, публічних послуг, комплексних електронних публічних послуг, автоматичного режиму надання електронних публічних послуг. Згідно із цим Законом здійснюється державна політика у сфері надання публічних (електронних публічних) послуг. У документі визначено особливості надання публічних (електронних публічних) послуг та порядок подання (оформлення) документів; прописано порядок отримання комплексних електронних публічних послуг [19].

Узгодження трудових відносин у державі наразі відбувається згідно Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обліку трудової діяльності працівника в електронній формі» (2021 р.), що як і вище зазначені закони, значно спрощує та налагоджує комунікацію між представниками публічного управління, бізнесу та членами суспільства та свідчить про нетократичний характер сучасного соціуму [3].

Важливим для розбудови ефективного електронного урядування, на нашу думку, є й Закон України «Про публічні електронні реєстри» (2021 р.), що встановлює правові, організаційні та фінансові засади створення та функціонування публічних електронних реєстрів з метою захисту прав та інтересів фізичних та юридичних осіб під час створення, зберігання, оброблення та використання інформації у публічних електронних реєстрах [20].

У 2021 р. введено в дію Закон України «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні», який визначає організаційні, правові та фінансові засади функціонування правового режиму Дія Сіті, запроваджених з метою стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні шляхом створення сприятливих умов для ведення інноваційного бізнесу, розбудови цифрової інфраструктури, залучення інвестицій, а також талановитих спеціалістів [22].

Одним з останніх нормативно-правових актів, прийнятих Верховною Радою України є Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення функціонування інформаційно-комунікаційних систем, електронних комунікаційних систем, публічних електронних реєстрів» (2022 р.). Вказаний законодавчий акт передбачає внесення змін до низки законів України з метою забезпечення якісної роботи органів публічного управління та ефективної державної політики в умовах воєнного стану [2].

Висновки. Окреслена законодавча база не є вичерпною і досконалою, однак зазначені нормативно-правові акти свідчать про відповідне законодавче забезпечення, яке слугує для побудови цифрового публічного управління в нашій державі. Глобалізаційні виклики та інтеграція України в світовий електронний простір, вимагають конструктивного нормативного врегулювання цих процесів – відтак першочерговим завданням визначаємо гармонізацію національного законодавства із світовими правовими нормами.

Список літератури:

1. Про адміністративні послуги : Закон України від 06.09.2012 р. № 5203-VI. Поточна редакція: 31.03.2023. UPL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17#Text>
2. Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення функціонування інформаційно-комунікаційних систем, електронних комунікаційних систем, публічних електронних реєстрів : Закон України від 15.03.2022 р. № 2130-IX. Поточна редакція: 15.03.2022. UPL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2130-20#Text>
3. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обліку трудової діяльності працівника в електронній формі : Закон України від 05.02.2021 р. № 1217-IX. Поточна редакція: 05.02.2021. UPL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1217-20#Text>
4. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємств та громадських формувань : Закон України від 15.05.2003 р. № 755-IV. Поточна редакція: 01.04.2023. UPL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text>
5. Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності : Закон України від 06.09.2005 р. № 2806-IV. Поточна редакція: 28.04.2023. UPL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2806-15#Text>
6. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13.01.2011 р. № 2939-VI. Поточна редакція: 31.03.2023. UPL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>
7. Про електронний цифровий підпис : Закон України від 22.05.2003 р. № 852-IV. Поточна редакція: Втрата чинності від 07.11.2-18. UPL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/852-15#Text>
8. Про електронні довірчі послуги : Закон України від 05.10.2017 р. № 2155-VIII. Поточна редакція: 01.01.2023. UPL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text>

9. Про електронні документи та електронний документообіг : Закон України від 22.05.2003 р. № 851-IV. Поточна редакція: 01.08.2022. UPL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text>
10. Про електронні комунікації : Закон України від 16.12.2020 р. № 1089-IX. Поточна редакція: 31.03.2023. UPL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-20#Text>
11. Про електронну комерцію : Закон України від 03.09.2015 р. № 675-VIII. Поточна редакція: 19.11.2022. UPL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/675-19#Text>
12. Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах : Закон України від 05.07.1994 р. № 80/94-ВР. Поточна редакція: 01.07.2022. UPL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80/94-%D0%B2%D1%80>
13. Про захист персональних даних : Закон України від 01.06.2010 р. № 2297-VI. Поточна редакція: 27.10.2022. UPL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>
14. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-XII. Поточна редакція: 31.03.2023. UPL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>
15. Про Національну програму інформатизації : Закон України від 01.12.2022 р. № 2807-IX. Поточна редакція: 01.12.2022. UPL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2807-20#Text>
16. Про Національну програму інформатизації : Закон України від 04.02.1998 р. № 74/98-ВР. Поточна редакція: Втрата чинності від 01.03.2023. UPL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/74/98-%D0%B2%D1%80#Text>
17. Про основні засади забезпечення кібербезпеки України : Закон України від 05.10.2017 р. № 2163-VIII. Поточна редакція: 17.08.2022. UPL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2163-19#Text>
18. Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки : Закон України від 09.01.2007 р. № 537-V. Поточна редакція: 09.01.2007. UPL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/537-16#Text>
19. Про особливості надання публічних (електронних публічних) послуг : Закон України від 15.07.2021 р. № 1689-IX. Поточна редакція: 31.03.2023. UPL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1689-20#Text>
20. Про публічні електронні реєстри : Закон України від 08.11.2021 р. № 1907-IX. Поточна редакція: 01.01.2023. UPL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1907-20#Text>
21. Про публічні закупівлі : Закон України від 25.12.2015 р. № 922-VIII. Поточна редакція: 01.01.2023. UPL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19#Text>
22. Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні : Закон України від 15.07.2021 р. № 1667-IX. Поточна редакція: 01.01.2023. UPL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1667-20#Text>
23. Про телекомунікації : Закон України від 08.11.2003 р. № 1280-IV. Поточна редакція: Втрата чинності від 01.01.2022. UPL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1280-15#Text>
24. Дослідження ООН. Електронний уряд 2022. Майбутнє цифрового уряду. URL: <https://desapublications.un.org/sites/default/files/publications/2023-02/UN%20E-Government%20Survey%202022%20-%20Russian%20Web%20Version.pdf>
25. Матвейчук Л.О. Польовий П.В. Цифрова компетентність публічних службовців: теоретична площина. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Публічне управління та адміністрування*. 2022. Том 33 (72). № 2. UPL: http://pubadm.vernadskyjournals.in.ua/journals/2022/2_2022/10.pdf
26. Storozhenko L.H. Netocratic vector of formation of public administration in the information society. *Modernization of the system of public management and administration in Ukraine: the experience of the Republic of Latvia*. Riga, Latvia : Baltija Publishing, 2023. P. 99–114.

Storozhenko L.H. REGULATORY AND LEGAL SUPPORT OF PUBLIC ADMINISTRATION IN NONTOCRATIC CONDITIONS OF SOCIETY DEVELOPMENT: NATIONAL ASPECT

The globalization of social processes and the introduction of the achievements of information and communication technologies in the field of public administration are today considered as an integral part of the development of effective e-democracy – a logical continuation of the transformation of socio-political processes in the context of the netocracy of the information society.

The need to regulate the above actions determines the formation of appropriate regulatory and legal support. The article highlights in chronological order the main legislative documents regulating the electronic format of the activities of public administration bodies as a key phenomenon in the netocratic processes of society.

In particular, the laws of Ukraine are considered, designed to form, streamline and regulate the system of domestic public administration in the conditions of netocracy of society (laws of Ukraine: «On Information», «On the Protection of Information in Information and Communication Systems», «On the Protection of

Information in Information and Communication Systems», «On the National Informatization Program», «On Electronic Documents and Electronic Document Management», «On Electronic Digital Signature», «On Electronic Trust Services», «On State Registration of Legal Entities, Individuals – Enterprises and Public Formations», «On telecommunications», «On the licensing system in the field of economic activity», «On the Fundamentals of the development of the information society in Ukraine for 2007–2015», «On the protection of personal data», etc.).

The analyzed legal support indicates the quantitative growth and improvement of regulatory documents covering the digital spheres of public administration. It has been established that the issue of harmonization of Ukrainian legislation with world legal norms remains important.

Key words: *legal support, normative legal act, law, public administration, netocratic society.*